

SPREEK RECHT

BEELDBOEK

Het persoonlijke relaas
van een nabestaande

Met illustraties van **TAMARA BOON**

**SJOERD
ZUIDZEE**

Spreekrecht

Beeldboek

Het persoonlijke relaas
van een nabestaande

Sjoerd Zuidzee

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ

Colofon

Eerste uitgave: oktober 2023

Sjoerd Zuidzee

Uitgeverij Vogelvrij

Redactie: Hadassah de Boer, Carlie van Tongeren

Correctie: Janke Scharff

Omslagontwerp: Jesse Jeroen Unlimited

Opmaak: Bob Broeze, Kingfisher Design

ISBN E-boek: 978-90-8335-633-4

ISBN Paperback: 978-90-8335-634-1

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

Deel 1

Ik heb spreekrecht. Recht van spreken. En ik zal het nemen ook. Niet dat het zin heeft, want dat heeft het niet. Het spreekrecht is bedacht om slachtoffers of nabestaanden de kans te geven hun gevoelens te uiten. Alsof die belangrijk zijn. Voor u zijn mijn gevoelens in ieder geval niet belangrijk. Of zal ik u tutoyeren? Of zal ik je tutoyeren? Nee. Beter van niet. Ik wil afstand houden. Zo groot mogelijke afstand. Voor u zijn mijn gevoelens niet belangrijk, zei ik. Voor u waren de gevoelens van mijn kleindochter Fientje ook niet belangrijk.

Als ik daaraan denk, aan haar gevoelens in de laatste uren van haar leven, heb ik geen behoefte meer aan woorden. Dan bent u geen woorden meer waard. Ik wil dan op u inslaan met een honkbalknuppel waar spijkers en krammen uitsteken. Ik zou op uw gezicht in willen rammen tot u geen mond meer heeft en geen neus en geen ogen. Tot alles verworpen is tot een rode moes waar alleen nog maar wat spetterend geluid uitkomt.

Luchtbelletjes. Als ik aan haar laatste uren denk, aan de angsten die ze gehad moet hebben, het verdriet, de pijn, dan ben ik geen redelijk mens meer, maar een bloeddorstig roofdier. Bloeddorstiger dan u ooit geweest bent, dat verzeker ik u.

Ja, ik zou u nog wat kunnen leren over pijn, leed, verdriet en spijt, denk ik. Want dat is wat ik wil: ik wil u pijn laten lijden zoals nog nooit iemand pijn heeft gehad. Omdat ik zeker wil weten dat u dan meer geleden heeft dan zij. En daarin sta ik in mijn recht, vind ik, omdat zij onschuldig was en lief en nooit iemand kwaad heeft gedaan en u een misdadiger bent van de allerergste soort. En het is niet eerlijk als de onschuldige lijdt en de schuldige niet of minder. Dat gaat tegen mijn gevoel van rechtvaardigheid in. Uw pijn moet groter zijn dan die van haar. Dat eis ik. Dat is wat ik eis.

Het is wel de vraag of ik dat wat ik u toewens, kan bereiken met een honkbalknuppel waar spijkers en krammen uitsteken. Het lichaam staat zo afgesteld dat als de pijn te erg wordt u het bewustzijn verliest. En dat wil ik voorkomen. Ik wil dat u erbij blijft. Ik wil dat u mij aanhoort. Ik ga namelijk proberen met woorden waar spijkers en krammen uitsteken op u in te slaan. Want ik heb u veel te vertellen. Waarom ik dat wil? Omdat ik hoop tot u door te dringen, om bij u iets op gang te brengen wat nog een grotere wond veroorzaakt dan de bloederige moes van een honkbalknuppel. En dat dan jarenlang. Decennialang. Dat is wat ik u toewens.

U heeft de grootste zonde begaan die er bestaat. U heeft dat jonge, onbedorven kinderlichaam dat bezig was vrouw te worden, gepijnigd en gebruikt, daarna het leven eruit geperst, om het vervolgens in weer en wind achter te laten op een doodeenzame, angstige plek. Dagen- en nachtenlang heeft ze daar gelegen. Naakt. In de kou. In een onflatteuze houding. Zonder de mogelijkheid tot schaamte lag ze daar. Alsof ze erom gevraagd had. Ze heeft er niet om gevraagd. Dat weet u en dat weet ik. Ze heeft gesmeekt om weg te mogen. Om gespaard te worden. Natuurlijk heeft ze dat. Maar u was onverbiddelijk. Ze moest dood. Want u zou in de gevangenis kunnen komen voor wat u gedaan had. U bent namelijk voordat u haar terechtstelde met grof geweld haar frêle, breekbare lichaam binnengedrongen. En daar zou u straf voor kunnen krijgen, als ontdekt zou worden dat u dat gedaan had. En aantal jaren gevangenisstraf voor uzelf is voor u duidelijk meer waard dan haar leven.

Een meisje dat bezig was vrouw te worden. Dat haar dromen had. En haar angsten. Dat zich de jongens nog van het lijf hield, haar nieuwsgierigheid bedwingend. Omdat ze wist dat ze er nog niet aan toe was. En u heeft daardoorheen geramd, omdat het u niet uitmaakte wat ze dacht of voelde. U heeft ervoor gekozen het delicate gevoelsleven van de onschuld weg te vagen met het kortstondige genot van een vuig, machtswel lustig orgasme. Dat is wat u wilde, dat is wat u gedaan heeft.

En daarna moest u haar wegwerken. Dus heeft u haar vermoord. Haar en haar toekomst. Haar toekomstige liefdes. Haar kinderen. Haar talenten. Haar parelende lach. Haar zorgvuldig opgegroeide ranke lijfje, dat al zo mooi was als dat van een fotomodel. U zag een schitterende bloem en trapte die kapot. Met vieze bemodderde, afgetrapte werkschoenen. Dat is wat u gedaan heeft.

U kunt ervan op aan dat u uzelf een gelukkig man mag noemen als u de rest van uw leven in de gevangenis gaat doorbrengen. Want daarbuiten is de hel. Daarbuiten ben ik. En als ik er niet meer ben, omdat ik dood ben, zal er iemand anders zijn die ik heb betaald en geïnstrueerd. Daar zijn afspraken over te maken. En wees ervan overtuigd dat ik iemand weet te vinden die zijn hand niet omdraait voor misdaden en wreedheid waar die van u bij verbleken. Die mensen bestaan.

Is dit een dreigement? Zeker. Wraak is onwettelijk. Ik kan ervoor gestraft worden. Voor het dreigement alleen al. U weet dat mij dat niet uitmaakt. Ik ben niet meer te straffen. Er zijn geen straffen die mij nog kunnen raken. U weet dat en dat zal u angst aanjagen. Ook al doet u alsof dat niet zo is.

Begrijpt u alles wat ik zeg? Of bent u te dom of te afgestompt om deze woorden te kunnen horen en begrijpen? Dat zou kunnen. Dan zit u daar maar zoals u daar nu zit. Zonder mij aan te kijken. U bent bang voor mij. Ik niet voor u. Terwijl u een gevaarlijke man bent en ik niet. Of wacht, nee, ik wás het niet. Ik ben het nu wel. Ik ben voor één persoon op deze aarde gevaarlijk. Extreem gevaarlijk. Die eer is u te beurt gevallen. Mijn felicitaties daarmee.

Goed. Ik denk dat het nu wel duidelijk is hoe ik over u denk. En wat ik u toewens. En hoe ik met u om zou willen gaan.

Mijn Fientje was voor u abstract. Ze was voor u toch niet meer dan een vies lapje om uw zaad in op te vangen? En dat gooi je daarna gewoon weg. Je spoelt het door de wc of laat het achter in de natuur. Als je iemand bent zoals u. Ik eis dat u weet wat voor lapje dat precies was. En ik eis ook dat u mij kent. Dat u weet waar ik toe in staat ben en waarom ik dat ben. Ik wil u alles vertellen omdat dat de enige wraak is die ik op dit moment kan nemen. Ik kan proberen in uw hoofd te kruipen. Om daar een nest wespen te zijn. Woedende wespen binnen in uw hoofd. Die voortdurend steken omdat ze in paniek zijn omdat ze er niet uit kunnen. Dag en nacht. Jarenlang. Dat is wat ik voor u zou willen zijn.

Fientje was de dochter van mijn dochter Fien. Mijn dochter noemen we Fien, mijn kleindochter Fientje. Mijn vrouw, die Maria heette, is in het kraambed overleden. Lang geleden. Bloedvergiftiging. Sepsis. Haar baby, onze dochter Fien, kon worden gered. Dat was op dat moment een wonder, zeiden ze. Zo kreeg ik op dezelfde dag het diepste verdriet en het grootste geluk tegelijk uitgeserveerd. Al op jonge leeftijd was ik vader en weduwnaar tegelijk geworden. Ik viel neer, omdat mijn benen me opeens niet meer konden dragen, maar ik moest door. Ik wilde opgeven en verdwijnen, maar ik moest aan het werk. Ik wilde rouwen, maar had geen tijd. Ik moest voor een baby zorgen.

Omdat ik nog jong was, ging mijn omgeving ervan uit dat ik na verloop van tijd wel een nieuwe vrouw zou krijgen. Een nieuwe vrouw, zo zeiden ze dat. De oude was kapotgegaan en dan neem je een nieuwe. Omdat het leven nou eenmaal doorgaat. Het ging inderdaad door, maar ik bleef alleen. Er waren wel gegadigden en ik had ook wel vriendinnen, maar meer dan dat werd het nooit. Het voelde namelijk toch als verraad. Alsof ik Maria bedroog als ik mijn leven verbond aan iemand anders.

Zij was ook nog steeds aanwezig, leek het. Ze keek toe, met de verbaasde kinderoogen van Fien. Mijn vrouw had zichzelf vermenigvuldigd met één en was vervolgens vertrokken. Eén plus één min één is één. Fien was Maria, Maria was Fien.

Vergis u niet: ik ben geen romantische idioot en ik ken de werkelijkheid van het bestaan. Het was geen hysterie. Het was rustig en sterk en onontkoombaar: mijn vrouw Maria was er nog omdat ze in ons dochtertje zat. Dat, gecombineerd met de beslommeringen van het dagelijks leven, was een werkelijkheid die ik het hoofd moest bieden, vond ik. Ik moest zelf en zonder hulp dat kind opvoeden. Omdat het mijn kind was. En hoe natuurlijk zoiets ook is en hoe normaal ook, het is toch het grootste wonder, voel je dan. Dat je door kunt leven in iemand anders. En dat je gestorven vrouw doorleeft in iemand anders.

Heeft u kinderen? Ik kan het me niet voorstellen.
Wie kinderen heeft weet toch hoe kwetsbaar ze
zijn? Wie zelf kinderen heeft en van ze houdt,
begint geen oorlog en pleegt geen zedenmisdrij-
ven. Dat kan je dan niet. Lijkt me.

Ik heb Fien opgevoed en grootgebracht. Alleen. Met vallen en opstaan. Omdat ik niks wist. Ouders weten al nooit iets, maar ik wist nog veel minder. Alles heb ik in de praktijk geleerd. Kleine dingen en grote dingen. Koken, wassen, strijken, dat zijn de kleine dingen. Gaan slapen ook al heeft ze nog koorts, haar alleen op haar fietsje naar haar vriendinnetje om de hoek laten gaan, haar straffen omdat ze moet leren dat ze niet alleen op de wereld is, dat zijn de grote. Ik deed wat ik moest doen. Ik was vader en moeder tegelijk, zorgde fulltime voor haar en werkte daarnaast ook fulltime. Twee volle levens tegelijk leidde ik. Het was geen probleem. Ik kon het aan.

Ik moest het aankunnen.

De beloning was dat Fien opgroeide tot een sterk en modern meisje, op wie ik trots was.

Ik heb altijd met haar over haar moeder gesproken en het was dus altijd alsof ze bij ons was. Ook voor haar. Zoals kinderen soms een denkbeeldige vriend of vriendin hebben die heel echt kan zijn, zo was Maria voor haar iemand die bestond. Met wie ze praatte. Die ze om raad vroeg. Die mij raad gaf als ik problemen had. Dan vertelde Fien me wat Maria erover zei: troost, een oplossing, soms zelfs een relativerende grap.

We woonden met zijn drieën. Dat was een gegeven. Door mij gecreëerd natuurlijk. Als ik haar als baby'tje geconfronteerd had met een andere vrouw die voor haar zorgde, was dat haar moeder geweest. Maar dat heb ik dus niet gedaan. Het was alsof ik een geheime opdracht had gekregen. Een missie. Om het in jongenstermen te zeggen.

Natuurlijk moest er op een bepaald moment een prijs betaald worden voor die symbiotische relatie. De intimiteit tussen mijn dochter en mij was overweldigend, het losmaken daarom ook. Ik wist dat het erbij hoorde en toen het zich aandiende, boog ik het hoofd en liet ik het gebeuren.

Fien was een opstandige, lastige puber, kreeg een vriendje dat niet bij haar paste en haar ongelukkig maakte, maar ze zette door, omdat ik hem niet wilde. Hij was haar breekijzer. Onze relatie was ook een soort gevangenis geweest en zij moest ontsnappen. Daar gebruikte ze deze egoïstische, asociale, agressieve jongeman voor.

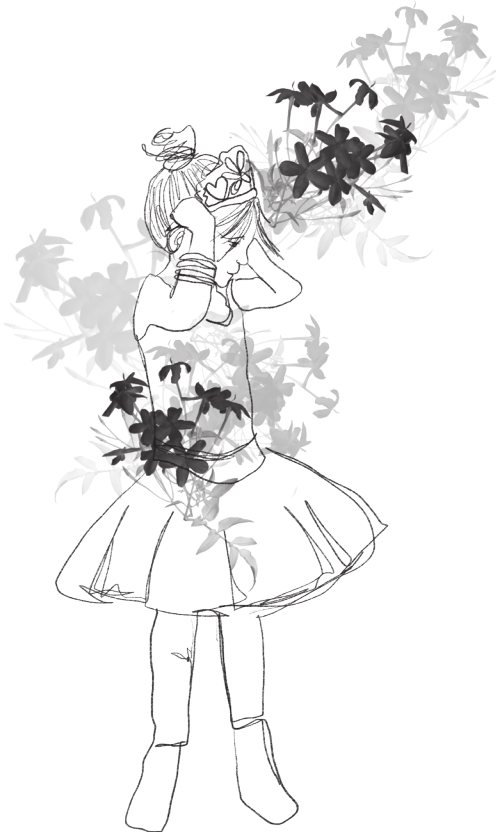
Ik wist het, begreep het, maar dat hielp niet. Ik heb er jaren wakker van gelegen. Relativeren kon ik niet. En wat nog veel erger was: Maria was er niet meer. Fien had haar weggestuurd. Ze had besloten dat ze zich los moest maken van haar beide ouders. Een natuurlijk proces, maar het was een moeilijke tijd voor me. Ik had me nog nooit zo alleen gevoeld.

Voelt u zich nu ook alleen? Zou kunnen. Het lijkt me dat uw ouders, als ze nog leven, niet achter u staan. Hoeveel je ook van je zoon houdt, als hij een jong meisje martelt en vermoordt, keur je dat af. Dat kan bijna niet anders.

En misschien heeft u wel een vrouw of een vriendin. Ik weet het niet, ik heb me niet in u verdiept. Misschien heeft u wel een geliefde. Zij zal zich van u afgekeerd hebben. Dat lijkt me wel.

U bent nu alleen. Hier en straks in uw cel. Heeft u spijt? Zo klonk het niet. In de antwoorden die u gaf op de vragen die u gesteld zijn tijdens dit proces, klonk geen spijt. U was en bent alleen maar bezig met uw eigenbelang. Dat is wat ik hoorde. U probeert eronderuit te komen of laat uw advocaat vechten voor een zo laag mogelijke straf. Vrijspraak misschien zelfs? Omdat ze uw naam verkeerd hebben gespeld. Of omdat ze iets vergeten zijn in de procedure. Daar hoopt u op. En daar wordt u bij geholpen. Door iemand die betaald wordt met wat ook mijn geld is, omdat u dat zelf niet kunt. Het is geld van ons allemaal. Omdat we samen betalen voor de beschaafde samenleving die we onderling afgesproken hebben. Ik financier uw kans op vrijspraak.

U bent ook alleen in uw lust, denk ik. Toen en nu. En die lust heeft een grote rol gespeeld. Zo is het toch? Vergis u niet: ik ben ook een man en ik weet hoe sterk dat soort gevoelens kunnen zijn. Ze kunnen diep gaan. En misschien hoe groter de innerlijke onrust, hoe groter die verlangens? Zo overweldigend kan die lust zijn. Dat kan een vrouw niet begrijpen, geloof ik. Het verlangen naar de bevrediging van die koortsachtige onrust kan zo diep gaan dat u er alles voor overhebt. Alles.

U vindt zelfs dat ook anderen alles voor uw bevrediging over moeten hebben. Alles moeten ze geven. Zelfs hun leven. Haar leven. Dat gaat ver. Te ver. Dat weet u. We zijn mannen, we hebben gedachten en verlangens die het daglicht niet kunnen verdragen en dat weten we. Daar schamen we ons voor. Daar zwijgen we over. En je hebt ze in allerlei varianten. Soms is het iets onschuldigs. Aan tenen willen likken. Of champagne willen drinken uit een damesschoen. Met zijden sjaaltjes vastgebonden willen worden, uit een verlangen naar overgave. En soms is het helemaal niet onschuldig. Er zijn er die tot bloedens toe baby's willen penetreren. Ze bestaan, ik weet het.

Wat was en is uw verlangen? Raakt u opgewonden van de angst van een jong meisje? Krijgt u een orgasme van wanhopige tranen? Zoiets moet het zijn. Welke normale man wil de liefde bedrijven met iemand die bang is en pijn heeft? Het is niet normaal waar u naar verlangt en dat weet u.

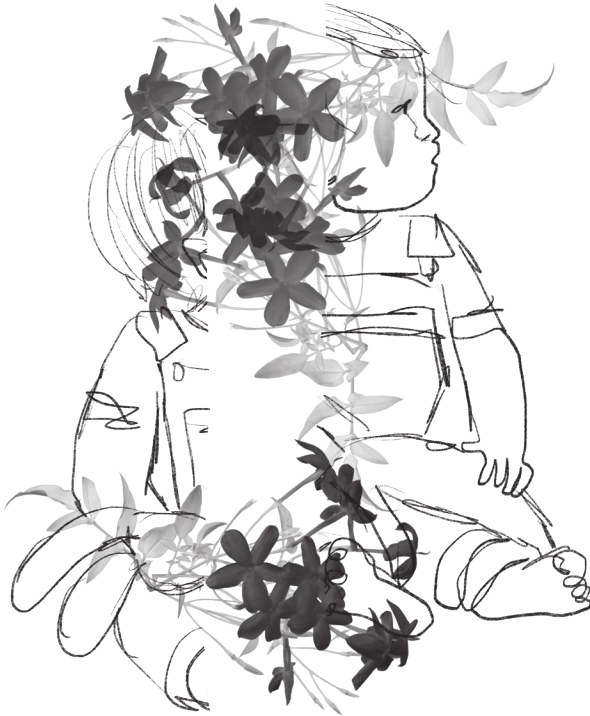
Ik heb er geen macht over, zegt u. Ik kan mijn gevoelens niet uitzetten. Ik heb ze. Ik moet ermee leven. Dat begrijp ik. U moet ermee leven. En dat kan een opgave zijn. U moet ermee leven, maar u heeft er een ander voor laten sterven en dat is een enorme stap de verkeerde kant op. U bent te zwak om verantwoordelijkheid te nemen voor wie u bent. U bent een lafaard en een zwakkeling.

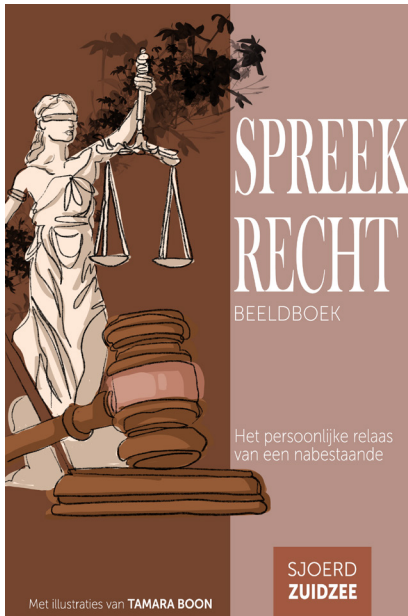
Een man met gevaarlijke fantasieën zal er alles aan doen die denkbepelden te bestrijden. In zijn gedachten is hij vrij en mag hij beleven wat hij wil, in de werkelijkheid niet. Simpel en mannelijk gezegd: ruk je af op welk beeld of welke fantasie dan ook, klootzak dat je bent, maar wees een kerel en val een ander niet lastig met die vieze, vuige, gefrustreerde kronkels in die verrotte hersenen van je. Zo simpel is het. Wees een man en beheers je. Begrijp je wat ik zeg? Begrijpt u wat ik zeg?

Of is het dat u gewoon nooit iemand kon krijgen omdat niemand u ooit wilde? En dat u haar daarom heeft genomen, omdat u haar wilde straffen omdat ze niet naar u omkeek. Zij niet en al die andere mooie, jonge meisjes niet. Als u niks krijgt, pakt u het zelf? Zo simpel kan het ook zijn.

Je kijkt naar de grond. U kijkt naar de grond.
Daar liggen geen antwoorden. Daar is geen
troost. Mijn kleindochter ligt ín de grond. Wat
er van haar over was ligt in de koude grond.
Helemaal alleen. Kijk me aan als u durft. Wees
een man. Nee, dat doet u niet. U bent geen man.
Dat is wat u niet bent. Hoort u me? Ja, u hoort
me. Ik weet dat u me hoort.

Verder lezen?

Benieuwd naar het hele verhaal en wil je verder lezen?

KLIK DAN OP DE ONDERSTAANDE LINK

<https://uitgeverijvogelvrij.nl/boek/?id=spreekrecht>

Over Uitgeverij Vogelvrij

Uitgeverij Vogelvrij publiceert boekjes, zowel in fysieke vorm als digitaal, met de lengte en de amusementswaarde van speelfilms, die beogen net zo toegankelijk te zijn als audiovisuele producties. De boekjes hebben vaak minder tekst dan een standaardroman en kunnen voorzien zijn van plaatjes, foto's, tekeningen of audio- of videofragmenten, die zelfs in het geval van een papieren boek met QR-codes op een smartphone of een tablet direct beluisterd en bekeken kunnen worden. Lezen en kijken of lezen en luisteren.

Uitgeverij Vogelvrij wil inspelen op een nieuwe wereld en kiest ervoor meer een contentfabriekje in het algemeen dan alleen een uitgever van boeken te zijn. Het gaat om het opbouwen van een fonds van verhalen en formats, uitgegeven als boekjes en daardoor auteursrechtelijk beschermd, die vaak in basis geschikt zijn voor een audiovisuele productie, ten behoeve van media die de behoefte hebben aan een constante stroom van content.

Informatie over de uitgeverij en/of deze titels is ook te vinden op de website www.uitgeverijvogelvrij.nl of kan per mail worden opgevraagd: info@uitgeverijvogelvrij.nl.

Let op: digitale edities zijn veel milieuvriendelijker en veel goedkoper dan papieren versies.

Op onze website kost elk e-boek maar 4 euro. En voor 25 euro heb je er zelfs 12. Het voordeel van e-boeken is dat je ze kunt lezen op een e-reader, maar ook op een smartphone, een laptop of een tablet. Nog afgezien van de enorme aanslag die papieren boeken doen op het milieu heeft digitaal lezen naast de gunstige prijs nog veel meer voordelen: je kunt lezen in het donker, je hoeft geen zware boeken mee te slepen, je kunt gemakkelijk passages of namen opzoeken en je kunt de letters groter of kleiner maken.

